

บทที่ 1

บทนำ

โครงการวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (Study and Development the Architecture Vernacular Markets North Eastern Region of Thailand for Sustainable Conservation Tourism) มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) และยังสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางสังคม (ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1) ส่งเสริมอนุรักษ์และพัฒนาคุณค่าทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ที่หลากหลาย (กลยุทธ์การวิจัยที่ 2) การวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยมและการสร้างสรรค์งานศิลปะระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติ (แผนงานวิจัยที่ 2.2) และโครงการวิจัยกับกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วนตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ (พ.ศ. 2555-2559) กลุ่มเรื่องที่ 10 การบริหารจัดการท่องเที่ยว ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล เร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรกในเรื่อง การสร้างความเชื่อมั่นและกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ภาคประชาชนและเอกชนในการลงทุนและการบริโภค(1.1) เร่งสร้างความเชื่อมั่นให้นักท่องเที่ยวต่างชาติและเร่งรัดมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยว (1.1.6) นโยบายระยะการบริหารราชการ 3 ปี ของรัฐบาล ในนโยบายสังคม(2.2) ด้านนโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม 3) สนับสนุนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปะและวัฒนธรรมไทยทั้งที่เป็นวิถีชีวิต ค่านิยมที่ดีงาม และความเป็นไทยเพื่อการศึกษาเรียนรู้และเผยแพร่สู่สังคมโลก ตลอดจนใช้ประโยชน์เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชาวโลกและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ (2.2.4)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สาขาวิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง กรุงเทพมหานคร 10520 โทร./โทรสาร 02329-8442 ,02329-8000 ร่วมมือกับ Department of Industrial Technology and Education, Utah State University การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(ททท.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (ส.ส.ส.) องค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการพัฒนาชุมชน

คำสำคัญของโครงการวิจัย

การพัฒนา สถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ยั่งยืน และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุเกินกว่า 100 ปี เป็นงานวิจัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ การที่จะอนุรักษ์งานสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่เก่าแก่เกิน 100 ปี ให้ดำรงอยู่โดยรักษาศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัว และเพื่อให้ชุมชนแข็งแกร่งมีรากแก้วไม่ถูกดูดกลืนไปกับกระแสโลกาภิวัตน์ โดยปราศจากคุณภาพทางปัญญาและความรู้ที่จะอนุรักษ์สิ่งที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้

การอนุรักษ์เป็นหนทางหนึ่งที่ยั่งยืน ในการรักษามรดกทางด้านสถาปัตยกรรมของชุมชนให้ดำรงอยู่ในท้องถิ่นที่ต้องการความเจริญมั่นคงถาวรของเทคโนโลยีในการก่อสร้างสมัยใหม่ การดำรงไว้ซึ่งวิถีชีวิตเดิมขนบธรรมเนียมประเพณีเก่า ๆ เพื่อเป็นการศึกษาและเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นแหล่งรวมของชุมชน ทุกๆ สิ่ง ทุกๆ อย่าง เป็นหน้าต่างในการแสดงออกให้ชุมชน สังคมอื่นได้เห็นถึงการอนุรักษ์ การพัฒนาบำรุงรักษามรดกที่ล้ำค่าแห่งนี้ไว้

โครงการวิจัยเพื่อ ศึกษาการพัฒนาสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย จะสามารถแก้ปัญหาการพัฒนาชุมชน เพื่อที่จะต้านกับกระแสการพัฒนาเมืองสมัยใหม่ อุตสาหกรรมระบบใหม่ ที่ไม่มีภูมิปัญญาชาวบ้าน ทำอย่างไรวิถีชาวบ้านที่เป็นพื้นถิ่นของแต่ละภาค จะยังคงอยู่ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำอย่างไรที่จะสามารถเชื่อมโยงพื้นถิ่นให้เข้ากับยุคสมัยตามความนิยมของตลาดท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ ทำอย่างไรที่จะเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนขึ้นสู่ระดับนานาชาติ และสามารถมีแหล่งท่องเที่ยวทางด้านสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่หลากหลาย มีเอกลักษณ์เฉพาะของประเทศไทยที่ออกสู่ตลาดท่องเที่ยวของโลก

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาวิจัยและวิเคราะห์สถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นในเชิงอนุรักษ์ในประเทศไทย
- 2.2 เพื่อพัฒนาสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นในประเทศเพื่อนานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- 2.3 เพื่อรวบรวมรูปแบบสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นและพัฒนาต้นแบบที่ยั่งยืน
- 2.4 เพื่อจัดทำฐานข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์สถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- 2.5 เพื่อส่งเสริมการผลิต ผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นเพื่อการค้าได้ทั้งในและส่งออกต่างประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี ทุกทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ที่เป็นเรือนไม้แถวที่มีโครงสร้างเป็นเรือนเครื่องสับ ประุงเรือนด้วยสกุลช่างพื้นถิ่นที่มีการสืบทอดกันมาแต่อดีต มีแบบแผนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชุมชน เป็นศูนย์กลางของชุมชน ในการแลกเปลี่ยน ซื้อขาย สินค้าในท้องถิ่นต่าง ๆ มีหรือไม่มีคณะกรรมการบริหารจัดการตลาดชุมชนแบบมีส่วนร่วมและมีการศึกษาและพัฒนาเชิงอนุรักษ์ที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมของสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์

ให้เป็นอาคารอนุรักษ์ทางด้านสถาปัตยกรรม ที่มีโครงสร้างเป็นเครื่องไม้ และเป็นอาคารที่ได้รับการอนุรักษ์ของ UNESCO ประกอบด้วย ภาควัฒนออกเฉียงเหนือ 30 แห่ง เป็นตลาดเก่าโครงสร้างไม้ ภาควัฒนออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทย ที่เปิดตลาดค้าขายทุกวันตั้งแต่ ๖.๐๐ น. ถึง ๑๘.๐๐ น. สำหรับกลุ่มชุมชนท้องถิ่นเข้าไปใช้บริการแบบดั้งเดิม และเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย

ขอบเขตทางด้านเนื้อหา

1. ศิลปสถาปัตยกรรมของตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี ใน ภาควัฒนออกเฉียงเหนือของประเทศไทยในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย
 - 1.1 ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรม
 - 1.2 สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น
2. ตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี ในภาควัฒนออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีด้านต่างๆ ดังนี้
 - 2.1 ภูมิสังคม
 - 2.2 ภูมิวัฒนธรรม
 - 2.3 นิเวศวัฒนธรรม
 - 2.4 ชีวิตวัฒนธรรม
 - 2.5 ชุมชนทางชาติพันธุ์
3. มีวิธีการในการอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมของตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปีที่เหมาะสมกับชุมชนพื้นถิ่น ในภาควัฒนออกเฉียงเหนือของประเทศไทยได้อย่างไรในด้านดังต่อไปนี้
 - 3.1 การอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรม
 - 3.2 สถาปัตยกรรมที่ยั่งยืน
 - 3.3 อาคารที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ขอบเขตทางประชากร

ประชากร

ตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี ในภาควัฒนออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทยจำนวน 24 แห่ง¹ เป็นย่านถนนการค้า 21 แห่ง และตลาดการค้า 3 แห่ง มีการศึกษาวิจัยแล้ว 1 แห่ง และมีการจัดตั้งองค์กรระดับท้องถิ่น/ชุมชน ทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ 2 แห่ง

ตารางที่ 1.1 รายชื่อชุมชนตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี ภาควัฒนออกเฉียงเหนือ

ลำดับที่	ชื่อชุมชน	กรรมสิทธิ์	จังหวัด	ลักษณะเขตการปกครอง
1.	ตลาดปากช่อง	การรถไฟ/ส่วนบุคคล	ถนนเทศบาล 5 และ ถนนเทศบาล 17 อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา	เทศบาลเมืองปากช่อง
2.	ตลาดสีคิ้ว	ส่วนบุคคล	ถนนสีคิ้ว อ.สีคิ้ว จ.นครราชสีมา	เทศบาลเมืองสีคิ้ว

¹ โครงการศึกษาวิจัยมาตรฐานที่อยู่อาศัยและชุมชน เพื่อคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และคุณค่าของเมือง.2553

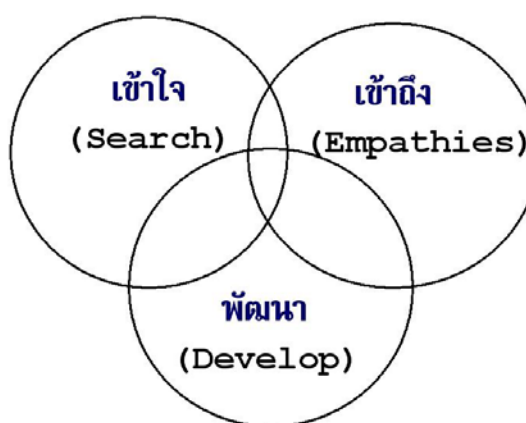
3.	ตลาดโชคชัย	ส่วนบุคคล	อ.โชคชัย จ.นครราชสีมา	เทศบาลตำบลโชคชัย
4.	ตลาดห้วยแถลง	ส่วนบุคคล	ถนนประชาชื่น อ.ห้วยแถลง จ.นครราชสีมา	เทศบาลตำบลห้วยแถลง
5.	ตลาดบัวใหญ่	ส่วนบุคคล	ถนนรถไฟ 1 อ.บัวใหญ่ จ.นครราชสีมา	เทศบาลเมืองบัวใหญ่
6.	ตลาดประชุมพล		ถนนเทศบาล 5 อ.เมือง จ.นครราชสีมา	เทศบาลตำบลโคกกรวด
7.	ตลาดนางรอง	ทรัพย์สินฯ	ถนนประชาสันติสุข อ.นางรอง จ.บุรีรัมย์	เทศบาลเมืองนางรอง
8.	ตลาดศิขรภูมิ	การรถไฟ/ส่วนบุคคล	ถนนเทพนิมิตและถนนเสรีชัย อ.ศิขรภูมิ จ.สุรินทร์	เทศบาลตำบลระแงง
9.	ตลาดสำโรงทาบ	ส่วนบุคคล	ถนนบำรุงพัฒนา อ.สำโรงทาบ จ.สุรินทร์	เทศบาลสำโรงทาบ
10.	ตลาดถนนหลวง	ส่วนบุคคล	ถนนหลวง อ.เมือง จ.อุบลราชธานี	เทศบาลนครอุบลราชธานี
ลำดับที่	ชื่อชุมชน	กรรมสิทธิ์	จังหวัด	ลักษณะเขตการปกครอง
11.	ตลาดถนนหลวงพิบูล	ส่วนบุคคล	ถนนหลวง อ.พิบูลมังสาหาร จ.อุบลราชธานี	เทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร
12.	ตลาดถนนวิศิษฐ์ศรี	ส่วนบุคคล	ถนนวิศิษฐ์ศรี อ.เขมราฐ จ.อุบลราชธานี	เทศบาลตำบลเขมราฐ
13.	ตลาดเชียงคาน	ส่วนบุคคล	ถนนชายโขง อ.เชียงคาน จ.เลย	เทศบาลตำบลเชียงคาน
14.	ตลาดเรณูนคร	ส่วนบุคคล	ถนนธาตุนาน้อยเหนือ อ.เรณูนคร จ.นครพนม	เทศบาลตำบลเรณูนคร
15.	ตลาดชุมชนหน้าประตูโขง	ส่วนบุคคล	ชุมชนหน้าประตูโขง อ.ธาตุพนม จ.นครพนม	เทศบาลตำบลธาตุพนม
16.	ตลาดถนนสุนทรวิจิตร	ส่วนบุคคล	ถนนสุนทรวิจิตร อ.เมือง จ.นครพนม	เทศบาลเมืองนครพนม
17.	ตลาดหนองกุ้ง	ส่วนบุคคล	ตลาดน้ำพอง อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น	เทศบาลตำบลน้ำพอง
18.	ตลาดถนนเฉลิมพล	ส่วนบุคคล	ถนนเฉลิมพล อ.พล จ.ขอนแก่น	เทศบาลเมืองเมืองพล
19.	ตลาดถนนแซแล	ส่วนบุคคล	ถนนแซแล อ.กุมภวาปี จ.อุดรธานี	เทศบาลตำบลกุมภวาปี
20.	ตลาดถนนพิศาลสารกิจ	ส่วนบุคคล	ถนนพิศาลสารกิจ อ.กุมภวาปี จ.อุดรธานี	เทศบาลตำบลพันดอน
21.	ตลาดเสลภูมิ	ส่วนบุคคล	ตลาดเสลภูมิ อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด	เทศบาลตำบลเสลภูมิ

22.	ตลาดถนนมีชัย		ถนนมีชัย อ.เมือง จ.หนองคาย	เทศบาลเมืองหนองคาย
23.	ตลาดถนนพานิข บำรุง		ถนนพานิขบำรุง อ.ท่าบ่อ จ. หนองคาย	เทศบาลเมือง ท่าบ่อ
24.	ตลาดวัดพระธาตุ เชิงชุม		ชุมชนวัดพระธาตุเชิงชุม อ.เมือง จ.สกลนคร	เทศบาลเมืองสกลนคร

กรอบแนวคิดของโครงการ

กรอบแนวคิดในการศึกษาการพัฒนาสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย (Study and Development the Architecture Vernacular Markets Four Region of Thailand for Preservation Tour) ยึดกรอบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้พระราชทานไว้และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ทุก ๆ หัวข้อของการปฏิบัติงาน คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” กรอบแนวคิดนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัย ซึ่งกรอบแนวคิดนี้ผู้วิจัยจะขอเรียกว่า “King Model” โดยสามหัวข้อดังกล่าวตรงกับภาษาอังกฤษ คือ “Search Empathies Develop”

การอัญเชิญกรอบดังกล่าวมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิด ในการศึกษาการพัฒนาสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นดังนี้

King Model พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
พิชัย สดภิบาล: ๒๕๔๙

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย น้อมนำพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร

นิยามศัพท์

ตลาด หมายถึง ศูนย์กลางของชุมชนดั้งเดิม ในการแลกเปลี่ยน ซื้อขาย สินค้าในท้องถิ่นต่าง ๆ ที่ใช้อุปโภคบริโภคในการดำรงชีวิต มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีอายุมากกว่า 100 ปี

สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น หมายถึง การออกแบบสร้างสรรค์รูปแบบของอาคารเรือนไม้พาณิชย์พักอาศัยที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวในพื้นที่ชุมชนที่ประกอบด้วยเครื่องประกอบอาคาร เครื่องเรือน เครื่องใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ที่ดำรงอยู่เป็นสังคมและมีวัฒนธรรมพื้นถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีอายุในการก่อสร้างมากกว่า 100 ปี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย หมายถึง สภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยที่แบ่งประเทศออกเป็นภาคต่าง ๆ คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ภาคอีสานหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภูมิประเทศเป็นที่ราบสูงประกอบด้วยแอ่งโคราช และแอ่งสกล ทิศเหนือและตะวันออติดกับลำน้ำโขง ทิศใต้และตะวันตกติดกับภาคกลาง

การพัฒนา หมายถึง กระบวนการเข้าใจในรายละเอียดของงานสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านโครงสร้าง ด้านกรรมวิธีการก่อสร้าง และด้านการใช้วัสดุคุณภัณฑ์ประกอบงานสถาปัตยกรรม โดยนำมาหาวิธีบูรณะ บำรุงรักษา เก็บรวบรวมและฟื้นฟู และหรือสร้างใหม่ให้สืบทอดต่อไป

อนุรักษ์ หมายถึง การเก็บรวบรวม ทำนุบำรุงรักษา บูรณะเก็บรวบรวมและฟื้นฟู สร้างใหม่ ด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น และชุมชนยอมรับที่จะจัดการโดยชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยั่งยืน หมายถึง การจัดการศิลปสถาปัตยกรรมตลาดเก่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือและทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่โดยต้องใช้อย่างคุ้มค่า ใช้แบบพอประมาณและมีวิธีการจัดหาวัสดุทดแทนกันอย่างสมดุลระหว่างทรัพยากรกับชุมชนที่ประกอบกัน 3 ด้านคือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสภาพแวดล้อม

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ชื่นชมและเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น บนพื้นฐานของความรู้และความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ในระยะเริ่มต้น สามารถรวบรวมฐานข้อมูลชนิดและรูปแบบสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปีไว้ในระบบคอมพิวเตอร์
2. เพิ่มสถานที่ให้นักอนุรักษ์ นักออกแบบสถาปัตยกรรม นักท่องเที่ยวและธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เลือกได้อย่างหลากหลาย
3. พัฒนารูปแบบสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมเพื่องานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

หน่วยงานที่นำผลงานวิจัยไปใช้

1. สถานประกอบการร้านค้าในตลาดชุมชน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย
2. นักอนุรักษ์ สถาปนิก นักออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพื้นถิ่น สถาบันการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

1. ฐานข้อมูล ชนิดประเภทและรูปแบบสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปีไว้ในระบบคอมพิวเตอร์
2. นักอนุรักษ์ นักออกแบบสถาปัตยกรรม นักท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีสถานที่ท่องเที่ยวให้เลือกได้อย่างหลากหลาย
3. พัฒนารูปแบบสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมเพื่องานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

วิธีดำเนินการวิจัยและสถานที่เก็บข้อมูล

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านกายภาพของสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี
2. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางการออกแบบสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี
3. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางด้านโปรแกรมช่วยในการออกแบบฐานข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทางด้านกายภาพและการออกแบบของสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี
5. วิเคราะห์และประเมินผล (Analysis and Evaluation)
6. ปรับปรุงและพัฒนาการออกแบบโปรแกรมฐานข้อมูลของสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี
7. จัดทำรายงานผลการวิจัย

สถานที่รวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี ภาคตะวันออก เฉียงเหนือของประเทศไทย

ระยะเวลาในการทำวิจัย ตั้งแต่เดือน ตุลาคม ปี พ.ศ.2554 – เดือนกันยายน ปี พ.ศ. 2559

ปัจจัยที่เอื้อต่อการวิจัย

ชุมชนพื้นถิ่นต้นตัวในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมเก่า มีการจัดตั้งกรรมการชุมชน เพื่อจัดทำพิธีภักดิ์พื้นถิ่นของชุมชน เพิ่มศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นเมืองน่าอยู่ ตามหลักการของ สสส. และมูลนิธิบ้านมั่นคง และยังมีการอนุรักษ์ศิลปะ สถาปัตยกรรม ของสมาคมสถาปนิกสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ และมีองค์กรที่ช่วยในการสนับสนุน อาทิเช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรรมการพัฒนาตลาดในเชิงอนุรักษ์

อุปกรณ์ในการวิจัย

1. คอมพิวเตอร์สำหรับออกแบบโปรแกรมและเก็บรวบรวมข้อมูล
2. วัสดุและเครื่องมือในการพัฒนาสถาปัตยกรรมตลาดเก่าที่มีอายุมากกว่า 100 ปี

ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของงานวิจัย

เป็นฐานข้อมูล ชนิดและรูปแบบสถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปีไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นหาข้อมูลด้านกายภาพสำหรับ นักอนุรักษ์ นักออกแบบสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมภายใน สถาปัตยกรรมภายใน นักออกแบบผลิตภัณฑ์ นักท่องเที่ยวและอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและมีสถานที่ท่องเที่ยวให้เลือกได้อย่างหลากหลาย ตลอดจนการพัฒนาารูปแบบ สถาปัตยกรรมตลาดพื้นถิ่นที่มีอายุมากกว่า 100 ปี เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมเพื่อ งานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้ชุมชนตลาดจัดตั้ง กรรมการชุมชนเพื่อการพัฒนาตลาดเก่าในเชิงอนุรักษ์ นอกจากนี้ยังมีการจัดสัมมนาเชิงวิชาการ ปลุกฝังให้นักอนุรักษ์น้อยเกิดขึ้น และเผยแพร่เอกสารข้อมูลร้านค้าทั้งทางด้านเอกสารและ เว็บไซต์kmitl4learn.in.th